

EKSAMENSOPPGAVE

JUS1111

Vår 2015

Dato: Onsdag 3. juni 2015

Tid: Kl. 10:00 – 16:00

Del I (antatt tidsforbruk 4-5 timer):

Endelig var det sommer, og Peder Ås hadde for en gang skyld ordnet det slik at noen skulle ta seg av det daglige stellet på det lille gårdsbruket hans, mens Peder og familien var på ferie i fire uker. En profesjonell avløser var det ikke tale om; det ville blitt altfor dyrt. Peder hadde avtalt med Lars Holm, gutten fra nabogården som nettopp var fylt 18 år, at Lars skulle ta seg av gården mens Peder og familien var på ferie. Lars hadde lenge mast på Peder om mulighetene for sommerjobb; Lars trengte arbeidserfaring og han visste at Peder ikke hadde hatt ferie på mange år. Peder var skeptisk i begynnelsen, men lot seg overbevise om at Lars kjente gårdsdriften godt nok til å kunne overta i noen uker. Lars pleide å hjelpe til på gården hjemme, og han kjente godt til Peders gård. Avtalen var at Lars skulle passe gården og dyrene mens familien var borte, til gjengjeld skulle han få kost, losji og lommepenger.

To uker etter at Peder og familien var reist på ferie, syntes Lars Holm at han hadde fått ordentlig skikk på driften, og han bestemte seg for å lage en overraskelse for Peder når han kom tilbake. Peder hadde lenge snakket om at han ønsket å flytte på en del jordmasser som lå i utkanten av gårdens jorder, i nærheten av en trafikkert bro som gikk over eiendommen, slik at også denne delen av eiendommen kunne utnyttes som dyrkbar mark. Lars, som akkurat hadde fått førerkort for både personbil og traktor, bestemte seg for å bruke alle ledige stunder de resterende fjorten dagene til å planere marken ved hjelp av Peders traktor. Tirsdag formiddag, da Lars hadde gravd og flyttet jordmasse i fire dager, og var kommet ganske langt i arbeidet, ble han vitne til en uventet hendelse: Store jordmasser raste ut under broen som gikk over Peders eiendom, slik at broen sviktet. Den tungt trafikerte broen raste delvis sammen. Broen måtte senere rives og gjenoppbygges.

Fylkeskommunen, som eide broen, krevde erstatning for utgiftene til rivning og gjenoppbygging fra Peder Ås, fordi både Peder selv og Lars Holm hadde utvist uaktsomhet. Fylkeskommunen viste til Peder ikke hadde valgt en profesjonell avløser, men latt den unge Lars ta over gårdsdriften. Videre mente fylkeskommunen at Lars hadde vært uaktsom når han satte i gang gravearbeidene i nærheten av broen uten å sjekke grunnforholdene først. Gravingen hadde forårsaket at grunnen kom i bevegelse, slik at jordmassene under broen raste ut. Peder bestred at han kunne holdes ansvarlig. Han hadde ikke opptrådt uforsvarlig når han gikk med på å la Lars overta gårdsdriften. Videre var ikke Lars fast ansatt hos Peder, og det forelå ingen skriftlig arbeidsavtale mellom Peder og Lars. Uansett hadde ikke Peder bedt Lars om hjelp til annet enn den daglige gårdsdriften; noen gravearbeider hadde det aldri vært tale om. Dessuten viste

Peder til at det ikke var gravingen alene som hadde forårsaket broens kollaps. Spesialistundersøkelser på stedet hadde senere vist at når broen sviktet, så skyldtes det også at broens fundamentering var av eldre dato. Så selv om broen ikke ville kollapse uten gravearbeidene, mente Peder at han ikke kunne holdes ansvarlig for at broen var gammel.

Spørsmål 1: Kan Peder Ås holdes ansvarlig for skadene på broen?

Arbeidene med å gjenoppbygge broen ble langvarige, og trafikken langs fylkesveien måtte derfor flyttes til alternative veistrekninger i en periode på over ett år. For den familiedrevne veikroen Gatelangs, som lå langs fylkesveien og som gjennom mange år hadde servert reisende hjemmelaget mat, betød det endrede trafikkmønsteret at kundegrunnlaget ble borte. Når kundene uteble, kunne Gatelangs ikke lenger opprettholde driften, og krevde derfor erstatning fra Peder Ås for det inntektstapet veikroen ble påført. Peder Ås fremholdt at selv om retten skulle komme til at han kunne holdes ansvarlig for skadene på broen, så kunne Peder sitt ansvar uansett ikke omfatte Gatelangs sitt inntektstap. Gatelangs hadde selv valgt å drive servering langs en veistrekning, og plasseringen av kroen måtte Gatelangs selv ha risikoen for. Det var en kjent sak at veier kan bli stengt i perioder, også av helt andre grunner.

Spørsmål 2: Gitt at Peder kan holdes ansvarlig, omfatter erstatningsansvaret også Gatelangs sitt inntektstap?

Bilene som kjørte over brua greide akkurat å stoppe i tide da den sviktet, men den 17-årige Marte Kirkerud ble alvorlig skadet da bilen hun var passasjer i, måtte bråbremse. Bilen hadde overholdt fartsgrensen, men idet bilen bråbremsset hadde Marte akkurat tatt av seg sikkerhetsselet for å plukke opp mobiltelefonen sin fra gulvet. Hun ble kastet fremover og traff frontruten. Skadene Marte pådro seg medførte at hun ble erklært 100 % ufør. Marte krevde full erstatning fra bilens trafikksikrer. Forsikringsselskapet erkjente ansvar. Forsikringsselskapet mente likevel at Martes manglende bruk av bilbelte medførte at hun hadde medvirket til skaden, og at hun derfor måtte tåle avkortning i erstatningssummen.

Spørsmål 3: Kan Marte få medhold i kravet om full erstatning mot bilens trafikksikrer?

Del II (antatt tidsforbruk 1-2 timer):

Redegjør for betydningen av kravet til «alminnelig god vare» ved mangelvurderingen i kjøpsforhold.

Samtlige spørsmål skal besvares.

Oslo,

Tarjei Bekkedal
Faglig eksamensleder